

Reyhanlı

Cemil Meriç Kültür Evi

2014

*Cemil Meriç
Odası*

Sunuş

Üstad Cemil Meriçe'ye göre medeniyet kavramının ana unsuru insandır. Bir medeniyetin ne kadar mükemmel olduğunu insana verdiği değerle ölçebiliriz. Bu yargı yaratılmışların en şerefli olan insanı yüceltmenin yanında, insani bir vasıf olan “vefa” duygusunu da öne çıkarmaktadır.

Varlıklar içinde geçmişi geleceğe bağlayabilen tek canlı türü insandır. İnsan geçmişin değerleri ile yaşadığı çağın ihtiyaçlarını kaynaştırmayı başarabilir. Günün ihtiyaçlarını ise sanat ve estetik kavramlar üzerine inşa edebilir. Böylece dünden kalanlara kendi değerlerini katarak onları geleceğe taşır. Kuşaktan kuşağa aktarılan değerlerle medeniyet denilen birikim gerçekleşir. İnsanı yaşatmayı amaçlayan her gayret medeniyet denizine düşen bir damladır. Bu anlamda medeniyet insanlığın ortak hazinesidir.

Cemil Meriçe'ye göre tüm yaratılmışlar insanın hizmetine sunulmuş ve insan için yaratılmıştır. İnsan ise bu sorumluluğu taşıyacak donanımla akıl sahibi bir varlık olarak dünyaya gelmiştir.

Sorumluluk ve insan arasındaki bağ çok yönlü olarak hayatın tüm evrelerinde hep yanyanadır. Adeta sorumlu olmak insan olmaktır. Ya da insan olmak sorumlu olmaktır. Bu sorumluluk duygusu bizim anlayışımızda kendimiz de dahil olmak üzere tüm yaratılmışlara karşı davranışlarımızı belirleyen temel unsurdur. Yunus Emre'nin “Hak'kı gerçek sevene, cümle alem kardeş gelir” sözleri ile ifadesini bulan bu anlayış halen devam etmektedir. Türk Milleti tarihin her döneminde insan olmanın sorumluluğunu başarı ile yerine getirmiştir. Yine Yunus Emre'nin dizeleri ile özetleyiverdiğimiz “Yaradılanı sev Yaradan'dan ötürü” yaklaşımı hayatımızın tüm alanlarında belirleyici olmuştur. Sadece insana değil, ormanlardaki vahşi hayvanlara kadar uzanan şefkât ve merhamete dayalı sorumluluk hali, bizim insanımızı asırlar boyunca şekillendiren ana unsurlardan biridir.

Günümüzde çok farklı inanışları ve etnik yapıları aynı çatı altında barış ve hoşgörü ile bir arada tutabilen Hatay ilimiz, bizim medeniyet anlayışımızın en belirgin göstergelerinden biridir. Hatay insanla birlikte var olan, tarihin kadim merkezlerinden biridir. Onun hikayesi insanın hikayesi ile paralel bir gelişme gösterir. Her dönemde önemli bir cazibe merkezi olan Hatay, tarih boyunca bir çok güçlü millete ev sahipliği de yapmıştır. Bunlardan kalan izler günümüzde müzelerimizi süslemektedir.

İnsan insanı çağlar ötesine taşır. Bazen onun bıraktığı bir esere sahip çıkarak, bazen de ondan kalan bir cümleyi tamamlayarak. Tarihte iz bırakan büyük insanlar bazen bir sözleri ile anılır, bazen de fikirleri ile... Tarihimiz kahramanlıkları kadar fikirleri ve yazıları ile de medeniyet denizini dolduran şahsiyetler bakımından gayet zengindir. Cemil Meriç'in deyimi ile "Tarihimiz mührü sökülmemiş bir hazinedir." İşte bu hazinedeki en değerli mücevherlerden biri de Üstad Cemil Meriç'tir. Yakın tarihimize damgasını vuran bu "fikir işçisi" İlimize bağlı Reyhanlı ilçesinde 1916 yılında dünyaya gelmiştir. Hem yaşadığı dönemin şartları itibarı ile hem de kendi hayat hikayesi ile bizim kendi gerçeğimizin en berrak aynasıdır o. Son yüzyılımızı iyi anlamak ve doğru yorumlamak için Cemil Meriç aynasından olayları değerlendirmeye adetâ mecburuz. Son asırda olup bitenleri doğru okuyamadan gelecek asırları doğru yazmamız mümkün değildir.

Ne mutlu bizlere ki, kaybettiğimiz bir çok değerlerimizin yanında, onları tekrar nasıl kazanabileceğimizi bize gösteren aydınlarımız var. Onların yaşadıklarından ve yazdıklarından yola çıkarak yeniden kendimizle buluşabiliriz. Onları ve eserlerini tanıyarak muhteşem bir maziye daha muhteşem bir istikbale bağlayabiliriz. Kendi insanımızı birbirinden ayıran duvarları yıkıp, sevgi ve barış ekseninde yeni bir dünya kurabiliriz. İşte tüm bunlar için Hatay Valiliği olarak ilimizin yetiştirdiği bu kıymetli aydınımızı günümüz insanına ve özellikle geleceğimizin teminatı gençlerimize tanıtmak üzere yoğun bir çalışma yürüttük. Cemil Meriç'in doğduğu bu evi satın alıp restore ederek bir yıl gibi kısa bir sürede Reyhanlı Cemil Meriç Kültür Evi olarak hizmete açtık. Cemil Meriç Zamanı belgeselinin gösterildiği 3D sinema salonu, okuma salonları ve zengin kütüphanesi ile halkımızın hizmetine sunduk.

Bu duygularla, geçmişten günümüze kalan değerlerimizi yaşayarak, yaşatarak geleceğe aktaran ve bu konuda kendini sorumlu sayan tüm hemşehrilerime müteşekkirim. Reyhanlı Cemil Meriç Kültür Evi'nin gerek restorasyonunda, gerekse uygulama aşamalarında emeği geçen herkese gönülden teşekkür ederim.

M. Celalettin LEKESİZ

Vali

Tarihçe

Cemil Meriç'in doğduğu bu evin 20. yy.'ın ilk yıllarında yapıldığı tahmin edilmektedir. Valiliğimiz tarafından tescil ettirilerek koruma altına alınmış olan yapının, ilk olarak kamu yapısı olarak kullanılmak üzere yapıldığı bilinmektedir. Yapıldıktan kısa süre sonra konut olarak kullanılmaya başlanmıştır. Ülkemizin yetiştirdiği büyük düşünür Cemil MERİÇ'in bu evde dünyaya geldiği ve çocukluğunu geçirdiği bilinmektedir. Sonrasında farklı ailelerin eline geçen yapı, günümüze kadar konut olarak kullanılmıştır.

29.03.2013 tarihinde Hatay Valiliği İl Özel İdaresi tarafından satın alınan yapının rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri 2013 yılı Haziran ayı içerisinde tamamlanmış ve hemen arkasından restorasyon uygulamasına başlanmıştır. Hatay Valiliği İl Özel İdaresi tarafından özgün haline sadık kalınarak restorasyonu gerçekleştirilmiştir. Daha sonra binanın "CEMİL MERİÇ KÜLTÜR EVİ" olarak düzenlenmesi için tanzim ve tefrişine başlanmıştır. İnsanlık tarihine damgasını vuran ve özellikle üstad Cemil Meriç'i de derinden etkileyen, son asırda yaşanan olaylara küçük bir ayna tutmayı amaçlayan "CEMİL MERİÇ KÜLTÜR EVİ" özellikle gençlerimize dönük tasarlanmıştır. Ziyaretçilere huzurlu bir ortamda Cemil Meriç'in yaşadığı dünyaya kısa bir yolculuk yaptırmayı amaçlayan bu mekân, zaman içinde daha da gelişecek ve olgunlaşacaktır.

Yapı, her iki katı da taş malzeme ile yapılmış, tarihi değeri olan kurumsal mimaride tasarlanmış bir eserdir. Yapının sokaktan direkt olarak girilebilen bir cephesi mevcuttur. Yapıya birleşik olarak bulunan ve duvarları taş malzemeden oluşan bir avlu ve bahçesi bulunmaktadır. 840 m² yüzölçümündeki parsel üzerine konumlanan yapı 2 katta toplam 320 m² kapalı kullanım ve yaklaşık 680 m² bahçe alanına sahiptir. Bahçenin yaklaşık 300 m²'lik bir kısmı doğal taş ile kaplanarak avlu olarak düzenlenmiştir. Ayrıca bahçede, gelen ziyaretçilere hizmet üzere erkek, bayan ve özürlü tuvaletleri ile geniş bir bahçe mutfağı yerleştirilmiştir. Yapının zemin kaplamaları karo mozaik, tavanlar putrel döşeme olarak yapılmıştır. Zemin katında çok boyutlu sinema tekniğine de uygun 24 kişilik bir sinema salonu, idari oda ve okuma odası bulunmaktadır. Zemin katta ayrıca bahçeden girilen bir iç mutfak konulmuştur. 1. katta ise Cemil Meriç Salonu ve okuma odaları ile Cemil Meriç'in sağlığında kullandığı çalışma ortamının canlandırıldığı Cemil Meriç Odası mevcuttur.

Bina özellikle gençlerimizin istifade etmesi düşüncesiyle Valiliğimiz tarafından Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilmiştir. Satın alınmasından itibaren yaklaşık bir yıl gibi kısa bir sürede tamamlanan proje 1 Nisan 2014'te hizmete açılmıştır.

*Zamanın
temel taşları
zamana
damgasını vuran
büyük aydınlardır.*

Tarihimiz, mührü sökülmemiş bir hazinedir. C. Meriç

*Nereye gidersen git,
bulacağın aydınlık,
zihninin aydınlığı kadar
olacaktır.*

C. Meziç

*Suyun dinlendiren sesi ile
nezih bir çevrede
kitap okumak ve
aydınlanmak için
tasarlanmış bahçe.*

*Her şey,
Yaratan'ın elinden
çıkarken güzeldir.*

C. Meziç

İç Arlı ve Bahçe

*Bahçede her ihtiyaç
düşünülmüş.*

*Hürriyet yıkamaz,
sınırlar.
C. Meziç*

İç Aralı

*Taşlara sinen tarih,
geçmişten günümüze
uzanan köprü.*

*Düşünce dünyasında
hiçbir fetih nihai
değildir.
C. Meriç*

Koridor

Zemin kat koridoru
3D Sinema Salonu
İdare
Okuma odası

*Cemil Meriç Zamanı
Belgeseli İçin
3D Sinema Salonu*

*Bilgi, sonu
gelmeyecek olan biz*

 etihbiz.

C. Meriç

İdare

*Okumak,
iki ruh arasında
aşıkâne mûlâkattız.
C. Meziç*

Okuma Odası

*İdealizm olmadan
medeniyet olmaz.*

C. Meziç

Üst Kat Koridor

*Ferah bir mekân içinden
nezih ortamlara ilk adım.*

Aydın, toplumun vicdanıdır.

C. Meriç

Cemil Meriç Salonu

*Üstadı yad etmek,
dostları buluşturmak için
ilk nokta.*

*Münakaşada zafer
mağlup olanıdır.
Yenilmek zenginleşmektir.
C. Meziç*

*Daha dün
çocuk seslerinin
ezan seslerine karıştığı
bu mekânlar
yine gençlerimizi ağırlamak için
yeniden tasarlandı.*

Cemil Meriç Salonu

*Üst kat
koridor*

Okuma Odası

Mazeretsiz bir okuma ortamı.

*Kitap,
istikbale yollanan mektuptuz.*

C. Meriç

Okuma Odası

Oku ve düşün.
Mekân burası.
Ama zaman...
Evet sen o zamanın
neresindesin?

Efsaneyle şiiir kanatlıdırlar.
Ölim ağız ağız ilerler.

C. Meziç

Okuma Odası

Her şey
önce bir soruyla başlar
ve yüzlerce cevap bulursun
kitaplarda...

Cemil Meriç Odası
Ö, ömrünü okumaya yazmaya adanmış
büyük bir fikir adamıdır.

T.C. HATAY VALİLİĞİ

Kışlasaray Mah. Vilayet Cad.

Tel: (0326) 214 62 13-14-15 • Faks: (0326) 214 61 69

www.hatay.gov.tr • hatay@icisleri.gov.tr

REYHANLI CEMİL MERİÇ KÜLTÜR EVİ

Değirmenkarşı Mah. Menekşe Sokak 31500 Reyhanlı/HATAY

www.reyhanli.gov.tr